

РОЗВИТОК ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Кулинич А.Ю., здобувач вищої освіти

Самойленко Ю. В., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

На початок листопада 2018р. в області нараховувалося 4 тисячі діючих сільськогосподарських підприємств (зареєстрованих юридичних осіб та їхніх відокремлених підрозділів, для яких основним видом діяльності було вирощування однорічних, дворічних і багаторічних культур, відтворення рослин, тваринництво, змішане сільське господарство та допоміжна діяльність у сільському господарстві та післяврожайна діяльність), за ними закріплено 1021,3 тис.га сільськогосподарських угідь.

Таблиця 1 Кількість діючих підприємств

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Усього підприємств, одиниць	4579	4040	3970	4008
у тому числі фермерських господарств	3830	3373	3389	3252

Левову частку (81,1%) у кількісному складі підприємств області займають фермерські господарства – організаційна форма суб'єкта економіки, яка нині є визнаною й рівноправною в системі аграрних соціально-економічних та виробничих відносин.

На початок листопада 2018р. на Миколаївщині кількість фермерів (згідно Реєстру сільськогосподарських товаровиробників «АГРО») становила 3252 одиниць, що на 4,0% менше, ніж на аналогічну дату 2017р. Фермерських господарств, що мали сільськогосподарські угіддя, налічувалось 3,1 тис. одиниць. У їх власності та користуванні знаходилося 371,6 тис.га угідь (7,9% від загальної площі фермерських сільгоспугідь України). Середній розмір фермерських наділів у 2018р. проти попереднього року збільшився на 7,5 га, проти 2015р. – на 18,2 га і становив 121,2 га.

У 2018р. обсяг виробництва продукції сільського господарства склав 9362,7 млн.грн, що на 6,0% більше, ніж у 2017р. та на 4,6% – ніж у 2015р. Збільшення обсягу у порівнянні з 2017р. було характерно як для підприємств (на 9,8%), так і для господарств населення (на 0,9%). Вклад аграрних підприємств у загальне виробництво продукції сільського господарства торік становив 59,1% (у 2015р. – 55,9%).

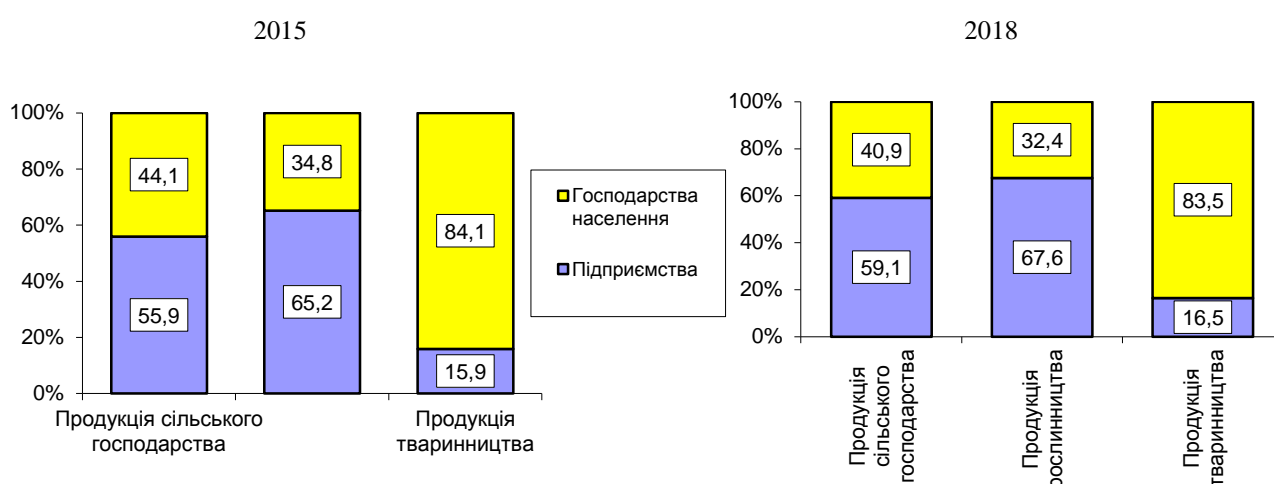

Рисунок 1 – Вклад основних категорій господарств у виробництво продукції сільського господарства

Аналізуючи виробництво валової продукції окремо по галузях сільського господарства слід відмітити, що виробництво рослинницької продукції у порівнянні з 2017р. зросло на 8,6%, а в порівнянні з 2015р. – на 7,7%. Обсяг виробництва продукції тваринництва скоротився на 5,4%, у порівнянні з 2015р. – на 8,6%.

У структурі продукції сільського господарства переважаючою є частка рослинницької продукції. Так, у 2018р. в аграрних підприємствах вона становила 95,4%, у господарствах населення – 66,3%, що свідчить про її пріоритетний розвиток в регіоні.

Питома вага сільськогосподарської продукції за категоріями господарств у порівнянні з 2015р. змінилася наступним чином. Частка продукції рослинництва в аграрних підприємствах зросла на 0,8 в.п., а в господарствах населення – на 2,4 в.п. Питома вага тваринницької продукції, як слідство, в підприємствах та в господарствах населення знизилася (на 0,8 та 2,4 в.п., відповідно).

Таблиця 2 Динаміка обсягів виробництва продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010 р., млн. грн)

Роки	Усі категорії господарств	У тому числі	
		підприємства	господарства населення
2015	8951,2	5003,4	3947,8
2016	9714,0	5651,4	4062,6
2017	8833,8	5042,6	3791,2
2018	9362,7	5536,5	3826,2
2018 у % до 2015	104,6	110,7	96,9
2018 у % до 2017	106,0	109,8	100,9

Якщо розглядати динаміку виробництва продукції сільського господарства з погляду оцінки її як фактора стабільності та зростання ринку продовольства, то слід оцінювати цей показник у розрахунку на 1 особу. Як видно з нижченаведеної таблиці, виробництво сільськогосподарської продукції на одну особу в 2018р. виявилось вищим, ніж у попередньому році на 6,9%; рівень 2015р. перевищено на стільки ж.

Таблиця 3 Виробництво продукції сільського господарства на одну особу (у постійних цінах 2010 року, грн)

Продукція	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Продукція сільського господарства – усього	7708	8416	7710	8240
Продукція рослинництва	6250	6988	6282	6879
Продукція тваринництва	1458	1428	1428	1361

У 2018р. на одного мешканця регіону продукції сільського господарства вироблено на 29,3% більше, ніж у середньому по Україні, продукції рослинництва – на 46,4% більше, натомість тваринницької продукції – на 18,7% менше.

Інформаційні джерела:

1. Статистичний збірник «Сільське господарство Миколаївської області у 2018 році» / [за ред. О.Г. Ковалюк]. – Миколаїв: Головне управління статистики у Миколаївській області, 2019. –192 с.